

රොහින්ගා සරනාගතයන් බංගලාදේශයේදී බේදවාචකයකට මුහුණ දෙයි

රොහින්ගා ද සිල්වා
2019 අගෝස්තු 08

බුරුමයෙන් පලා ගොස් බංගලාදේශයේ වසන රොහින්ගා සරනාගතයින්ගේ තත්වය වඩාත් තරක අතට හැරෙමින් පවතී. රොහින්ගා පවුල් 3000 පමණ දැන් පවතින මෝසම් වර්සාවෙන් පීඩා විදින බව සඳහන් කරන යුනිසෙෆ් සංවිධානය, ලමුන්ගේ තත්වය වඩාත් තරක බව ද පෙන්වා දෙයි.

2017 අගෝස්තු මාසයේ බුරුම හමුදා සහ බෞද්ධ අන්තවාදී කන්ඩායම් විසින් එල්ල කල මිනීමරු ප්‍රහාර නිසා බංගලාදේශයට පලාගිය රොහින්ගා සරනාගතයින් 900,000 ක් පමණ මේ වන විට උන බම්බු වලින් සහ එවැනි දෑ වලින් තැනූ තාවකාලික නවාතැන් වල වාසය කරති. සංක්‍රමනය පිලිබඳ ජාත්‍යන්තර සංවිධානයේ ප්‍රකාශකයකු වන ජෝර්ජ් මැක්ලියෝඩ්, පසුගිය මෙන් ම, අවදානමට ලක්විය හැකි බැවුම් හේතුවෙන් තර්ජනයට ලක් වූ බොහෝ පුද්ගලයින් සිය ගනනක් අපි දැක ඇත්තෙමු. මෙම පුද්ගලයින්, හදිසි නවාතැන් හෝ ශෝකීන්ගේ නිවාස වෙත ගෙන යා යුතු ය.”

මෙම සරනාගතයන්, වයඹ දිග බුරුමයේ වාසය කල පීඩිත මුස්ලිම් සුලුතරයකි. 1982 දී බුරුම රජය විසින් ඔවුන්ගේ පුරවැසිභාවය අහිමි කල අතර, රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලත් මිනීමරුම්, ස්ත්‍රී දූෂණ, ගම් පිටින්විනාශ කිරීම සහ සමූහ වශයෙන් නෙරපා හැරීම ඇතුලු හිංසනයන්ට හා ප්‍රචන්ඩත්වයන්ට එක දිගට ම ගොදුරුව ඇත. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයට අනුව ගම් 400 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් විනාශ වී ඇති අතර රෝහින්ගා වැසියන් හත් ලක්ෂ පනස් දහකට පමණ බුරුමයෙන් පලා යාමට බල කෙරී ඇත.

සියවස් ගනනාවක් තිස්සේ බුරුමයේ ජීවත් වූ රෝහින්ගා වැසියන් “බෙංගාලියානුවන්” හෝ “නීති විරෝධී සංක්‍රමනිකයන්” ලෙස බුරුම රජය හංවඩු ගසමින් අසල්වැසි බංගලාදේශයට පිටුවහල් කරන ලෙස ඉල්ලා තිබේ. 2017 සිදු වූ පලායාමට පෙරත් රොහින්ගා සරනාගතයින් 200,000 ක් පමණ බංගලාදේශයේ වාසය කලහ.

රෝහින්ගා වැසියන් අසල්වැසි බංගලාදේශයේ රැකවරනය පතා පැමිණියේ මුස්ලිම් බහුතරයක් වෙසෙන රටක දී ඔවුන්ට සානුකම්පිතව සලකනු ඇතැයි යන බලාපොරොත්තුවෙනි. කෙසේ වෙතත්, ඩිකාහි බලයට පත්වූ සියලුම ආන්ඩු, ඔවුන්ට සැලකුවේ කුරිරු ලෙස ය.

මෙම ජනයා කෙරෙහි මහජන අනුකම්පාව නොතකා, අවාම් ලීග් රජය මුලින් ම සරනාගතයින් ගලා එද්දී ඔවුන් ඇතුලුවීම අවහිර කිරීම සඳහා හමුදාව භාවිතා කලේය. මෙය අසාර්ථක වූ විට ආන්ඩුව සරනාගතයින් පිරිසිදු ජලය, නිසි සනීපාරක්ෂක හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහ ප්‍රමානවත් ආහාර නොමැති කඳවුරුවලට බලහත්කාරයෙන් ගාල් කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී.

එක්සත් ජාතීන්ගේ වාර්තාවලට අනුව, මොවුන්ගේ අති බහුතරයක් කාන්තාවන් හා ලමුන් ය. 500,000 පමණ වෙතැයි ගනන් බලා ඇති රොහින්ගා සරනාගත ලමුන්ගේ තත්වය අතිශය බේදජනක ය.

ජූලි 29 දා ඒෂියා ටයිම්ස් පුවත් පතට ලිපියක් සැපයූ රුබයන් ජෙස්මින්, ජූලි මස මුල සරනාගත කඳවුරකට ගිය ගමනක අත්දැකීමක් සඳහන් කරයි. කඳවුරේ දී මුන ගැසුනු හත් හැවිරිදි දරුවකු ඇයට කියා සිටියේ වෛද්‍යවරයකුවීම තමන්ගේ සිහිනය බව යි. ඒ සමඟම, එම සිහිනය කිසිදාක සපල නොවන බව තමන් දන්නා බව ද, ඊට එකතු කිරීමට එම දරුවා අමතක නො කලේය.

බංගලාදේශ පාලක තන්ත්‍රය විසින් රොහින්ගානුවන් සරනාගතයන් ලෙස නිල වශයෙන් පිලිගෙන නොමැති නිසා, ඔවුන්ට විධිමත් අධ්‍යාපනයක් සඳහා ප්‍රවේශයක් නොමැත. “බලහත්කාරයෙන් අවතැන් කල මියන්මාර ජාතිකයන්” ලෙස නම් කර ඇති ඔවුන්ට රජයේ පාසැල් වලට ඇතුලු වීමට අවසරයක් නැත.

අවුරුදු හතරක සිට දහ හතර දක්වා ලමුන්ට යුනිසෙෆ් හා ඔවුන්ගේ හවුල්කරුවන් විසින් සරනාගත කඳවුරු තුල තිබෙන 1,600ක් පමණ ඉගෙනුම් මධ්‍යස්ථාන වල දී බුරුම, ඉංග්‍රීසි, අංක ගනිතය හා ජීවන කුසලතා පිලිබඳ පාඩම් දිනපතා පැය දෙකක කාලයක දී උගන්වයි. නමුත් මීට සම්බන්ධ වන්නේ 145,000ක් පමණ වන රොහින්ගා ලමුන් ය. උසස් පෙල දක්වා ඉගෙන ගැනීමට හෝ වෘත්තීය පුහුණුවක් ලබා ගත හැකි විධිමත් අධ්‍යාපනයක් ඔවුන්ට ලැබෙන්නේ නැත.

ඒ සමඟම, අවුරුදු 15 සිට 18 දක්වා නව යොවුන් වියේ පසුවන තරුන තරුනියන්හට මොනසම්ම හෝ අධ්‍යාපන පහසුකමක් කඳවුරු තුල නැත. මෙම වාර්තාවට අනුව, විශේෂයෙන්ම පිරිමි ලමුන්ට අධ්‍යාපනය සඳහා ඉස්ලාම් ආගමික අධ්‍යාපන ආයතන හෙවත් මද්රසා වලට සම්බන්ධවී ආගමික අධ්‍යාපනයක් ලබා ගත හැකි වෙයි.

කිසිදු අධ්‍යාපනයක් නොලබන රොහින්ගියා ලමුන්, කඩ වල වැඩ කරමින් ද, කාඩ් සෙල්ලම් කරමින් ද, නැතිනම් රස්තියාදුවෙමින්ද, කාලය ගත කරයි.

ගැහැනු ලමුන්ගේ තත්වය වඩාත් නරක ය. කඳවුරුවලින් පිට, විවිධ රැකියා පොරොන්දු දෙන මිනිස් ජාවාරම්කරුවන්, ඔවුන් ගොදුරු කර ගැනීමට මාන බලයි. රැකියා සොයාගත එම තරුණියන්ට බොහෝ විට වන්නේ බලහත්කාරයෙන් ගනිකා වෘත්තියේ යෙදීමයි. ලමා විවාහ වැනි බලහත්කාරකම් වලට ද ඔවුන්ට කඳවුරු වලදී මුහුණ දීමට සිදු වන අතර, සමහරක් දූෂනයට ද ලක් වේ.

මීටත් වඩා දුෂ්කර කොන්දේසි වලට පත්වීමේ තර්ජනයද මෙම සරනාගතයන් ඉදිරියේ පවතී. පසු ගිය වසර අවසන් වන විට, මොවුන් විවෘත සිරකඳවුරක් වැනි මෙඟ්නා ගත මුදුනේ පිහිටි භාසන් වාර් දූපත වෙත මාරු කර යැවීමට ඩකා රජය උත්සාහ කළේය. වානේ පොලු සහිත කවුලු වලින් සමන්විත, මීටර 2x2.5 කුඩා කොන්ක්‍රීට් කාමර සහිත මෙම නිවාස ඒකකයට රොහින්ගියානුවන් ගාල් කිරීම, ඉදිකිරීමේ කටයුතු වල ප්‍රමාදයන් නිසා සහ මතු වූ විරෝධතාවය නිසා කල් දැමීමට අගමැති ෂීක් හසීනාට සිදු විය.

භාසාන් වාර් වෙත සරනාගතයන් පිටත් කර යැවුණි නම්, ඔවුන් මුහුණ දෙන අවදානම් තත්වය තවත් වැඩි වෙයි. දැඩි මෝසම් ගංවතුර සහ සුළි සුළං වලට නිරතුරුවම ලක්වීමේ අවදානම හා හමුදා පාලනය යටතේ පවතින මෙම දූපතට බෝට්ටුවකින් යාමට පැය තුනක් පමණ ගත වේ. නිතරම හැඩය වෙනස් වන මේ දූපත, දශක දෙකකටත් අඩු කාලයකට පෙර බෙංගාල බොක්කේ මඩ සහිත ජලයෙන් මතු විය.

බංගලාදේශයට එන රොහින්ගියාවරුන් මුහුණ දෙන රුදුරු කොන්දේසි නිසා, තම ජීවිත පරදුවට තබා මැලේසියාව, ඉන්දුනීසියාවට හා වෙනත් රටවලට යාත්‍රා කිරීමට උත්සාහ කිරීම පසුගිය කාලයේ වාර්තා විය. මේ වන විට, බුරුමයෙන් පලා යාමට තැත් කිරීමේ දී සරනාගත ජීවිත සිය ගනනක් බෙංගාල බොක්ක බිලි ගෙන ඇත.

රොහින්ගියානුවන් පලා ආ එකම දකුණු ආසියානු රට බංගලාදේශය නොවේ. සරනාගතයන් 40,000 පමණ ඉන්දියාවට පලා ආ අතර, මුම්බායි, දිල්ලි හා හයිද්‍රබාද් වැනි ප්‍රධාන නගර වල දුක්ඛිත කොන්දේසි යටතේ ජීවත් වෙයි. ඔවුන් නිරතුරුවම, පාලක හින්දු ස්වෝත්තමවාදී භාරතීය ජනතා පක්ෂය උසිගන්වන මුස්ලිම් විරෝධී හිංසනයන්ට මුහුණ දෙයි. ලංකාවට ද රොහින්ගියානු සරනාගතයින් කුඩා කන්ඩායමක් සරන සොයා පැමිණි අතර, ඔවුන්ට ද බෞද්ධ මූලධර්මවාදීන්ගේ මැර ප්‍රහාරයන්ට මුහුණ දීමට සිදු විය.

රොහින්ගියානුවන් නැවත කෙසේ හෝ බුරුමයට පිටත් කර යැවීමට බංගලාදේශ ආන්ඩුව මාන බලයි. 2018 ජනවාරියේ දී, වසර දෙකක් තුළ නැවත බුරුමයට ගෙන්වා ගැනීම සම්පූර්ණ කිරීමට පහසුකම් සපයන බව සඳහන් කෙරුණු යෝජනාවකට දෙරට ම අත්සන් කළේය. තමන්ගෙන් නො විමසා අත්සන් කෙරුණු

මෙම ගිවිසුමට සරනාගතයින් කිසිවෙකු ගේ කැමැත්තක් නොවීය. පසුගිය වසරේ නොවැම්බර් 15 දා ට, 2500ක පලමු කන්ඩායම නැවත බුරුමයට පැටවීමට සූදානම් කර තිබූ නමුත්, ඒ සඳහා කිසිවෙකුත් ඉදිරිපත් නොවීමෙන් එය වාර්තා විය.

බලගතු ජාත්‍යන්තර විරෝධය මධ්‍යයේ, බුරුම බලධාරීන් දැන් කියා සිටින්නේ, රොහින්ගියාවරුන්ට "පාර්ශ්වීය පුරවැසිභාවය" ප්‍රදානය කිරීමට තමන් සූදානම් බවයි. බුරුමයේ දී, බෞද්ධ මූලධර්මවාදී මැරයන් හා ආරක්ෂක හමුදාවලින් තමන් විදි ප්‍රචන්ඩත්වයේ කටුකත්වය තවමත් මතකයේ තිබෙන සරනාගතයන් ඒ ප්‍රෝඩාකාරී ප්‍රකාශ පිලි ගැනීමට සූදානමක් නොමැත.

බංග්ලාදේශයේ දී අසරනභාවයට පත් ව ඇති මුස්ලිම් ආගම අදහන එකම සරනාගත කන්ඩායම රොහින්ගියාවරුන් නොවේ. "බිහාර් මුස්ලිම්වරුන්" හෝ "අතරමංචු පකිස්ථානුවන්" ලෙස හඳුන්වන ජන කන්ඩායම ද, මේ හා සමානවම විනාශයට ලක් වූ ජන කන්ඩායමක් වෙයි. 1947 හින්දු-මුස්ලිම් ආගමික ගැටුම් වලින් හා ඉන්දියාව බෙදීමේ දී, සාතනයට හෝ ප්‍රහාරයට ලක් වීමෙන් වැලකී ගැනීම සඳහා, ඔවුන් නැගෙනහිර ඉන්දියානු ප්‍රාන්තයක් වන බිහාරයේ සිට එවකට නැගෙනහිර පකිස්ථානය ලෙස හැඳින්වූන වත්මන් බංගලාදේශයට පලා ගියහ.

බෙංගාලි භාෂාව වෙනුවට උර්දු කතා කරන මෙම දුප්පත් "බිහාර් මුස්ලිම්වරුන්" උගත්කමින් අඩු වන අතර, කාර්මිකයන්, මෝල් කම්කරුවන් හා කුඩා කඩිනිමියන් ලෙස තම ජීවිකාව පවත්වා ගනී. 1971, බංග්ලාදේශ නිදහස් අරගලයේ දී පකිස්ථානු හමුදාවට සහාය දුන්නේ යැයි චෝදනා ලැබූ මොවුන්, සාතනය කිරීම, දේපොල කොල්ල කෑම ඇතුලු, විවිධාකාර ප්‍රචන්ඩත්වයන්ට මුහුණ දුනි. තම නිවහන් වලින් පලවා හැරි අතර, ලක්ෂ තුනකට පමණ ආසන්න ජන කන්ඩායමක් බංගලාදේශය පුරා පිහිටි කඳවුරු 116 අතිශය දුෂ්කර කොන්දේසි යටතේ, මේ වන විට, ජීවත් වෙයි. ආගම මත ඉන්දියාව බෙදීමේ ප්‍රතිගාමීත්වය මෙයින් අවධාරනය වෙයි.

ධනවාදයේ ප්‍රච්ඡේදයක් වල සරනාගත ප්‍රශ්නයට වත්මන් සමාජය තුළ කිසිදු සාධාරණ විසඳුමක් නැති කම, එහි ජරපත් ස්වභාවයත්, ප්‍රතිගාමීත්වයත් පෙන්නුම් කරයි. ශ්‍රේෂ්ඨ මාක්ස්වාදී විප්ලවවාදියකු වන ලියොන් ට්‍රොට්ස්කි 1940 දී යුදෙව් ජාතිකයන් සම්බන්ධව ලියූ දෑ සරනාගත ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් මනා ආලෝකයක් විහිදුවයි.

ට්‍රොට්ස්කි මෙසේ ලිවීය: "අද දිරාපත් වෙමින් පවතින ධනවාදී සමාජය, යුදෙව් ජනතාව එහි සියලු සිදුරු වලින් මිරිකීමට උත්සාහ කරයි; ලොව පුරා වෙසෙන බිලියන දෙකක පුද්ගලයන්, මිලියන 17 ක්, එනම් සියයට 1 ට වඩා අඩු අයට තවදුරටත් අපේ පෘථිවියේ ස්ථානයක් සොයාගත නොහැක! මිනිසාට මෙන්ම පෘථිවියටද අහස යටත් කර ගත් විශාල භූමි ජරමානය හා තාක්ෂනයේ අරුමයන් මධ්‍යයේ ධනෝත්චරය අපේ පෘථිවිය අශෝභන සිරගෙයක් බවට පත් කර තිබේ. "